

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 19 «ОСВІТОЛОГІЯ»

спеціальність 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»
психолого-природничий факультет

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітологія» для здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітньої програми «Управління навчальним закладом».

Мова навчання: українська

Розробник: О. В. Оксенюк, доцент кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи Рівненського державного гуманітарного університету; кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи РДГУ

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 8

Завідувач кафедри: І. Малафійк (проф. Малафійк І. В.)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Протокол від « 1 » вересня 2021 року № 5

Голова навчально-методичної комісії: І. Сяська (доц. Сяська І. О.)

© Оксенюк О. В., 2021 рік
© Рівненський державний
гуманітарний університет,
2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – складання плану розвитку регіональної освіти		Семестр	
Загальна кількість годин – 120			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4		Лекції	
		20 год.	8 год.
	Практичні, семінарські		
	20 год.	6 год.	
	Самостійна робота		
	80 год.	106 год.	
Індивідуальні завдання			
10 год.	10 год.		
Вид контролю: залік			
Передумови для вивчення дисципліни: «Педагогіка», «Філософія освіти», «Соціологія»			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечення поглибленої теоретичної підготовки магістрантів щодо розуміння сфери освіти у її сталому розвитку; формування знань про особливості функціонування сучасних освітніх систем; розвиток професійної компетентності майбутнього управлінця у сфері освіти на основі вивчення освітології як галузі міждисциплінарного наукового знання.

Завдання:

- здобуття знань про сучасну сферу освіти як об'єкт наукового дослідження;
- оволодіння знаннями про становлення й етапи розвитку освітології як наукового напрямку інтегрованого дослідження сфери освіти в Україні й за кордоном;
- формування знань про сферу освіти як соціальний інститут;
- формування методологічної культури щодо цілісного сприйняття сфери освіти;

- розвиток інтелекту, творчих здібностей до науково-дослідної й інноваційної діяльності в галузі освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають такі **компетентності**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК4. Здатність до ефективного використання і розвитку ресурсів організації.

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

Програмні результати навчання (ПРН):

Результатами навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна «Освітологія», є:

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті.

ПРН9. Вміти спілкуватись у професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- базові категорії і поняття зі сфери дослідження сучасної освіти (едукологія, освітологія; освіта як чинник сталого людського розвитку, цінності сучасної освіти; особистісно орієнтована парадигма освіти; поняття «відкритої освіти» та «освіти як відкритої системи»; освітні інновації, інноваційна політика ВНЗ; регіональний, локальний та глобальний освітній простір; інформатизація освіти, освіта дорослих, медіаосвіта; моніторинг освіти, стандартизація і конвергенція освіти; інтернаціоналізація вищої освіти; дистанційна освіта; мегауніверситет; науковий парк);

- наукові підходи до визначення конкурентоспроможності освітніх систем (синергетичний підхід, системний підхід, міждисциплінарний характер освітологічних досліджень, цивілізаційний підхід, комплексний підхід);

- принципи і методи управління освітніми структурами на державному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях із позицій футурологічного аналізу освітніх процесів;

вміти:

- удосконалювати навички самостійної навчальної роботи, аналізу наукової інформації (аналізувати освітологічні зрушення в Україні у масштабах глобалізаційних процесів; класифікувати діючі освітні інститути, деідеологізувати впливи соціально-політичних процесів в освітній сфері; порівнювати і зіставляти типи суспільного розвитку та цивілізаційних надбань, нормативно-правової бази управління сферою освіти);

- формувати власний стиль наукової й управлінської діяльності, професійного спілкування (розвивати особистісні якості як складову професійного інструментарію; демонструвати соціальний і культурний змістові контексти освіти у власній діяльності; володіти вміннями критичного аналізу міжнародних освітніх рейтингів; розглядати освітні проблеми як інтегроване явище і, відповідно, презентувати їх можливі вирішення через організацію роботи команди фахівців);

- відстоювати етику професії та забезпечити себе від професійного вигорання (реалізовувати й доповнювати імідж-складові образу управлінця навчальним закладом на основі синергетики; пропагувати суспільнозначущу роль корпоративної співпраці інтелігенції та бізнес-структур у суспільстві знань).

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Освітологія: витоки наукового напрямку

Тема 1. Освітологія як наука. Історія виникнення й розвитку науки про освіту. Генеза поняття «освіта». Едукологія як первинна наука пізнання сфери освіти. «Образованиеведение» в пострадянському просторі. Концепція освітології В. В. Огнев'юка. Сутність, об'єкт, предмет і завдання освітології. Синергетичний підхід до вивчення освітології. Міждисциплінарний характер освітологічних досліджень.

Тема 2. Освіта в системі сталого розвитку. Освіта як чинник сталого людського розвитку. Поняття сталого людського розвитку. Діяльність Римського клубу. Цінності сучасної освіти. Цінність і ціннісні орієнтації. Особистісно орієнтована парадигма освіти. Освіта як чинник формування цінностей демократії. Взаємодія освіти та економіки. Освіта як показник суспільного розвитку. Освіта як засіб управління розвитком суспільства.

Тема 3. Сфера освіти як об'єкт наукового дослідження. Сучасні контексти поняття «освіта». Сфера освіти як об'єкт наукового дослідження. Поняття «відкритої освіти» та «освіти як відкритої системи». Освіта як синергетична система. Домінанти розвитку сучасної освіти. Етапи розвитку освітології як науки. Цивілізаційний підхід до тлумачення сутності освіти. Людина розумна – «Homo edukatus».

Тема 4. Освітологія як синергетична система. Теоретико-методологічні основи системного і синергетичного підходів. Синергетичні принципи освіти й науки. Циклічність як принцип розвитку освітньої системи. Чинники розвитку освітньої

системи, їх взаємозв'язки. Структура як основа функціонування освітніх систем. Цілепокладання і цілеспрямованість в освітніх системах.

Тема 5. Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти. Освіта як об'єкт досліджень різних галузей наукового знання. Філософія освіти в розвитку освітології. Історія освіти у становленні освітології. Соціологія освіти й культурологія освіти як складові освітології. Взаємозв'язки управління освітою й освітології. Значення освітології для розвитку суспільства знань.

Змістовий модуль 2. Освітологічні основи функціонування освітніх систем

Тема 1. Складові освітологічної підготовки менеджера освіти. Методологічні основи освітології за Б. Гершунським (цінність, системність, процес, результат). Розвиток особистості як проблема освітології. Суспільна функція інтелігенції. Особистісні якості як складова професійного інструментарію. Професійна компетентність менеджера освіти. Неперервна освіта як чинник професійного розвитку.

Тема 2. Освіта як соціальний інститут. Поняття асоціації та суспільного інституту. Сутність освіти як соціального інституту. Соціальний і культурний аспекти освіти. Соціальні функції освіти (організаційна, регулятивна, інституціональна, міжнародно-комунікативна). Соціологічні концепції освіти. Освітні реформи та їх соціальне значення. Соціологія освіти, її завдання. Освіта в міжнародному правовому й економічному просторі.

Тема 3. Джерела розвитку освітніх систем. Принципи еволюції освітніх систем. Освітні інновації. Інноваційна політика ВНЗ (зовнішня і внутрішня). Регіональний та локальний освітній простір. Формування глобального освітнього простору. Інформатизація освіти. Освіта дорослих та медіаосвіта. Освітня політика. Діяльність муніципальних і регіональних освітніх систем, управління ними. Участь громадськості в формуванні освітньої політики.

Тема 4. Міжнародна освітня статистика і глобальні рейтинги у сфері освіти. Освіта як сфера проектування. Моніторинг освіти. Стандартизація і конвергенція освіти. Провідні країни за індексом освіти. Інтернаціоналізація вищої освіти. Міжнародний академічний рейтинг університетів. Рейтинг країн за доступністю вищої освіти. Дистанційна освіта за кордоном і в Україні. Мегауніверситет як новий тип ВНЗ.

Тема 5. Конкурентоспроможність освіти України. Рейтинг України за якістю й доступністю освіти (Шанхайський рейтинг — ARWU; QS World University Rankings). Вибір іноземними студентами українських вузів (мовне питання і нострифікація диплома). Проблема корупції у ВНЗ. Проблеми міжнародної інтеграції освіти України (відсутність економічної автономії ВНЗ, надлишкова кількість спеціальностей, розрив між сферою освіти і ринком праці, другорядність університетської науки в системі державних пріоритетів). Науковий парк.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	ін д	с.р.		л	п	л	і н д	с.р.
1	120	20	20			80	120	8	6			106
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Освітологія: витоки наукового напрямку												
Тема 1. Освітологія як наука	12	2	2			8	12	2				10
Тема 2. Освіта в системі сталого розвитку	12	2	2			8	15	2	2			11
Тема 3. Сфера освіти як об'єкт наукового дослідження	10	2				8	10					10
Тема 4. Освітологія як синергетична система	12	2	2			8	11					11
Тема 5. Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти	12	2	2			8	11					11
Разом за змістовим модулем 1	58	10	8			40	59	4	2			53
Змістовий модуль 2. Освітологічні основи функціонування освітніх систем												
Тема 1. Складові освітологічної підготовки менеджера освіти	12	2	2			8	10					10
Тема 2. Освіта як соціальний інститут	12	2	2			8	13	2				11
Тема 3. Джерела розвитку освітніх систем	12	2	2			8	13		2			11
Тема 4. Міжнато	12	2	2			8	10					10

дна освітня статистика і глобальні рейтинги у сфері освіти												
Тема 5. Конкурентоспроможність освіти України	12	2	4			8	15	2	2			11
Разом за змістовим модулем 2	62	10	12			40	61	4	4			53
Усього годин	120	20	20			80	120	8	6			106
ІНДЗ					10							10
Усього годин	120	20	20			80	120	8	6			106

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення і розвиток освітології	2
2	Освіта в системі сталого розвитку	2
3	Синергетичні механізми освітології	2
4	Освітологія як інтегроване пізнання освіти	2
5	Освітологічна підготовка менеджера освіти	2
6	Освіта як соціальний інститут	2
7	Джерела розвитку освітніх систем	2
8	Міжнародна освітня статистика і глобальні рейтинги у сфері освіти	2
9	Конкурентоспроможність освіти України	2
10	Науковий парк в освітньому просторі	2
	Разом	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Освітологія як наука	8
2	Освіта в системі сталого розвитку	8
3	Сфера освіти як об'єкт наукового дослідження	8
4	Освітологія як синергетична система	8
5	Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти	8
6	Складові освітологічної підготовки менеджера освіти	8

7	Освіта як соціальний інститут	8
8	Джерела розвитку освітніх систем	8
9	Міжнародна освітня статистика і глобальні рейтинги у сфері освіти	8
10	Конкурентоспроможність освіти України	8
	Разом	80

8. Індивідуальні завдання

Дослідити тематику наукових досліджень у рамках освітології з переліку дисертаційних робіт, захищених за останні 10 років. Результати систематизувати у таблиці.

Розробити перспективний план розвитку регіональної освіти на 2020-2025 рр. (для початкової, середньої, вищої ланки), використовуючи відомчі інформаційні ресурси.

9. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, консультація);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферативного повідомлення);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

10. Методи оцінювання

МО1 – екзамен;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО3 - колоквиум,

МО4 – тестування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферативні повідомлення;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань і досліджень;

МО8 – презентації й виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;

МО10 – залік.

11. Засоби діагностики результатів навчання

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок магістрантів складається з двох етапів:

- поточного контролю;
- підсумкового контролю (залік).

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення вмінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, вмінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентацію).

Об'єктами поточного контролю знань магістрантів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та вирішення проблемних питань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання.

Поточний контроль знань, умінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів роботи:

- тестові завдання;
- обговорення проблеми, дискусія;
- аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу);
- презентації результатів роботи;
- інші.

Об'єктом **підсумкового контролю знань** магістрантів у формі заліку є виконання усних та письмових завдань.

На залік виносяться вузлові питання, комплексні завдання, що потребують творчого підходу і вміння синтезувати отримані знання.

Таким чином, *засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання* є: усне й письмове опитування; поточне і контрольне тестування; контрольні роботи по закінченню вивчення змістового модуля; виконання самостійних та індивідуальних творчих завдань (конспект першоджерел, нормативно-правової бази; складання перспективного плану розвитку регіональної освіти, розробка порівняльних таблиць тощо).

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Повноту і глибину, системність знань, умінь і навичок з навчального предмету, засвоєних магістрантом, дають можливість встановити поточні та підсумкові оцінки за практичні, самостійні й індивідуальні, контрольні завдання.

Самостійна робота здобувачів другого рівня вищої освіти має на меті формування дослідницької активності студентів, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

У процесі самостійної роботи магістранти мають оволодіти вміннями та навичками:

- уміння зрозуміло формулювати власні висновки;

- здатність творчо мислити, вміння доводити та відстоювати власну думку;
- здатність до аналізу і синтезу суспільнозначущих проблем та процесів;
- уміння знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел;
- уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання;
- уміння формулювати та ініціювати нові ідеї; проводити дослідницьку діяльність.

Відповідно, базовим критерієм успішності магістранта є зміст і якість, об'єм виконаних самостійних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання ставить за мету прищеплення та розвиток навичок і вмінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизації, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з освітології та їх застосування на практиці.

За змістовим модулем I

Тема 4. Освітологія як інтегроване пізнання освіти

Завдання: Дослідити та відібрати тематику наукових досліджень з освітології із переліку дисертаційних робіт, захищених за останні 10 років. Результати систематизувати у таблиці (4 год., 8 балів). Зазначити критерії систематизації відібраних робіт, обґрунтувати вибір.

За змістовим модулем II

Тема 6. Освіта як соціальний інститут

Завдання: Розробити перспективний план розвитку регіональної освіти на 2020-2025 рр. (для початкової, середньої, вищої ланки), використовуючи відомчі інформаційні ресурси (6 год., 12 балів). Підготувати пропозиції щодо доступності затверджених планів на рівні відомств управління освітою (обласного, міського чи районного підпорядкування) для забезпечення можливості оцінки і контролю їх реалізації зі сторони суспільства та бізнесу, громадян, громадських організацій.

Контрольні роботи передбачають індивідуальне письмове виконання контрольних завдань, що мають узагальнюючий характер. Контрольна робота складається із трьох теоретичних питань, що потребує поглибленої відповіді, та практично обґрунтованого коментування. Відповідь на теоретичне питання має бути повною та обґрунтованою і відповідати конкретному варіанту контрольної роботи. Висновки необхідно робити з посиланням на конкретне літературне чи наукове джерело. Практичне обґрунтування завдання повинне здійснюватися за алгоритмом, що відповідає змісту завдання і завершуватися висновками. Запис умови завдань, передбачених варіантом, є обов'язковим. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Магістрант може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу, при цьому обов'язково треба робити посилання на літературне джерело.

Здобувач, який не виконав контрольної роботи або якщо його робота не зарахована за результатами її виконання, не допускається до семестрового контролю з дисципліни.

Загальна сума балів за виконані завдання разом з оцінками за усні відповіді дають змогу магістранту отримати 100 балів за шкалою ECTS. Зазначимо, що магістрант отримує за кожен позитивну оцінку («4» чи «5» за п'ятибальною системою оцінювання) – 1-1,5-2 бали; всього за роботу на практичних – 11,5 балів.

У разі отримання магістрантом незадовільної оцінки, останній повинен усунути виявлені недоліки та повторно захистити виконані завдання в установленій викладачем термін.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Модульний контроль		ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	ЗМ 1	ЗМ 2	20	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	10	10		

Критерії оцінювання

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
T1	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять	1	6
	Виконання завдань самостійної роботи	5	
T2	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять	2	6
	Виконання завдань самостійної роботи	4	

T3	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T4	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T5	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
T6	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	5 1	6
T7	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1,5 4,5	6
T8	Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 1 3	6
T9	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 5	6
T10	Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	2 1 3	6
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
ІНДЗ: Проект плану розвитку регіональної освіти		20	20
Разом		100	

14. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення викладання дисципліни складають робоча програма навчальної дисципліни, конспекти лекцій з усіх зазначених у програмі тем, методичні вказівки до практичних занять із системою завдань для самостійної роботи (практикум), комплексні контрольні завдання, візуальна презентація курсу, набір інтерактивних завдань.

15. Питання для підготовки до підсумкового контролю знань

1. Еволюція поняття «освіта».
2. Освіта як показник суспільного розвитку.
3. Співвідношення понять «едагологія», «образованиеведение» та «освітологія».
4. Історія розвитку освітології в Україні.
5. Формування освітології як інтегрованого дослідження сфери освіти.
6. Значення освітології для сталого розвитку суспільства.
7. Теоретико-методологічні основи системного і синергетичного підходів.
8. Синергетичні принципи освіти і науки.
9. Циклічність як принцип розвитку освітньої системи.
10. Чинники розвитку освітньої системи, їх взаємозв'язки.
11. Структура як основа функціонування освітніх систем.
12. Цілепокладання і цілеспрямованість у функціонуванні освітніх систем.
13. Освіта як об'єкт досліджень різних галузей наукового знання.
14. Філософія освіти у розвитку освітології.
15. Історія освіти в розвитку і становленні освітології.
16. Соціологія освіти й культурологія освіти як складові освітології.
17. Взаємозв'язок управління освітою й освітології.
18. Значення освітології для розвитку суспільства знань.
19. Функції освіти в суспільстві.
20. Організаційна й регулятивна функції освіти.
21. Інституціональна та спеціальні функції освіти.
22. Міжнародно-комунікативна функція освіти.
23. Освітні реформи та їх соціальне значення.
24. Освіта у міжнародному правовому й економічному просторі.
25. Провідні країни за індексом освіти.
26. Інтернаціоналізація вищої освіти.
27. Міжнародний академічний рейтинг університетів.
28. Рейтинг країн за доступністю вищої освіти.
29. Дистанційна освіта за кордоном.
30. Мегауніверситет як новий тип закладу вищої освіти.
31. Взаємодія сфери освіти з іншими соціальними інститутами.
32. Соціальна політика у сфері освіти.
33. Правові відносини у сфері освіти.
34. Освітня політика сучасної України.
35. Сфера освіти як самостійна галузь господарства.
36. Освіта як фактор економічного зростання.

37. Сфера виробництва освітніх послуг.
38. Освіта як сфера проектування.
39. Поняття конкуренції та конкурентоспроможності в освіті.
40. Національна система і національна рамка кваліфікацій.
41. Домінанти розвитку освітніх систем.
42. Багатопрофільність університетської освіти як умова конкурентоспроможності вищої школи.
43. Розвиток лідерських якостей управління.
44. Теорії професійного лідерства.
45. Стили управління і лідерства.
46. Типологія освітніх систем.
47. Складові освітологічної підготовки.
48. Планування та прогнозування розвитку освіти.
49. Освітні системи в умовах глобальної конкуренції.
50. Еволюція моделей наукових парків у світовій практиці.

16. Рекомендована література

Основна

1. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. За ред. Г. Єльнікової. Чернівці, 2009. 570 с.
2. Аношкіна Л. Економіка вищої освіти: тенденції та перспективи реформування: моногр. К., 2005. 368 с.
3. Базалук О.А. Философия образования в свете новой космологической концепции: учебник. К.: Кондор, 2010. 458 с.
4. Білобровко Т. Економіка освіти: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди, 2002. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.google.ru/url?sa=t&.doc&ei>
5. Валєєв Р. Освітнє право України: навч. посіб. Луганськ, 2011. 287 с.
6. Дугінець Г. В., Суліменко А. С. Конкурентоспроможність України на ринку освітніх послуг. VIII Международная научно-практическая Интернет-конференция «Спецпроект: анализ научных исследований» (30–31 мая 2013г.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.confcontact.com/2013-specprojekt/ek2_duginets.htm.
7. Загальна педагогіка та філософія освіти. Редкол. тому: Сухомлинська О.В. (відп. ред.) та ін.// Педагогічна і психологічна науки в Україні: [зб. наук. праць: в 5 т.]. Нац. акад. пед. наук України. К.: Педагогічна думка, 2012. Т.1. 366 с.
8. Зимняя И.А. Ключевые компетенции — новая парадигма результата образования. Высшее образование; под ред. В.М.Филипповой. М.: Центр сравнительной образовательной политики, 2003. 303 с.
9. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. К.: Знання, 2010. С. 288-295.
10. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. К.: Грамота, 2007. 576 с.
11. Лутай В. Розробка сучасної філософії освіти на засадах синергетики. Вища освіта України. 2009. № 1. С. 33-35.

12. Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку. К.: «Знання України», 2003. 450 с.
13. Огнев'юк В.О. Філософія освіти в структурі наукових досліджень феномену освіти. Науково-методичний журнал «Шлях освіти». 2009. № 4 (54). С. 2-6.
14. Оксенюк О. В. Науковий парк у системі освітологічної підготовки фахівців. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць: [наук. записки РДГУ]. Рівне: РДГУ, 2017. Вип. 17 (60). С.29-32.
15. Освітологія: витоки наукового напрямку: Монографія. За ред. В. О. Огнев'юка. К.: ВП «Едельвейс», 2012. 336 с.
16. Освітологія: хрестоматія: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Укладачі Огнев'юк В. О., Сисоєва С. О. К.: ВП «Едельвейс», 2013. 744 с.
17. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія. За ред. В. Кременя. К.: Видавниче підприємство «Едельвейс», 2013. 460 с.
18. Сисоєва С. О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу: [моногр.]. Хмельницький: ХГПА, 2008. 324 с.
19. Смирнова Е. Социология образования. СПб.: Интерсоцис, 2006. 192 с.
20. Фурман А. Освітологія як синтетична наукова дисципліна: проблеми завдань, об'єкта, предмета, методу. Вітакультурний млин. 2006. Модуль 3. С. 4-9.

Додаткова

1. Андрущенко В. Державно-громадський характер управління освітою. Вища освіта України. 2011. № 3. С.5-8.
2. Антонюк Т. Основні фактори стримування інтеграційних процесів у сфері вищої освіти України. Українознавчий альманах. Випуск 17. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2014. С. 165-168.
3. Беляков С. Образовательная политика и управление образованием. Университетское управление: практика и анализ. 2008. № 6. С. 12-31.
4. Беспалов П.В. Компьютерная компетентность в контексте личностно ориентированного обучения. Педагогика. 2003. №4. С.41-45.
5. Крылова Н. Вопросы культурологии образования. Научно-методическая серия «Новые ценности образования». 2011. № 5. С. 2-16.
6. Огнев'юк В. Суспільство втрачених цінностей. Історія. Філософія. Релігієзнавство. 2008. №3. С.7-10.
7. Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси: наук. пр. За матер. Першої Всеукр. наук.-практ. конф. «Освітологія — науковий напрям інтегрованого пізнання освіти»; авт. кол.: В. Г. Кремень, О. В. Сухомлинська, І. Д. Бех, В. О. Огнев'юк та ін. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 152 с.
8. Свириденко Д. Аналіз ролі віртуальної академічної мобільності в обґрунтуванні засад розвитку сучасної вищої освіти. Українознавчий альманах. Випуск 17. Київс. націон. ун-т імені Тараса Шевченка. 2014. С. 163-165.
9. Сергеева Т. Современное образование в контексте парадигмы «личность – образование – социум». Дайджест педагогічних ідей та технологій школа-парк. 2001. № 5-6. С. 26-30.

10. Терехов П. Формирование педагогической компетентности специалиста в системе непрерывного социокультурного образования. Вестник высшей школы, 2003. №2. С.7-12.

17. Інформаційні ресурси

1. Інформаційні матеріали сайту «Вища освіта в Україні». [Електронний ресурс]. Режим доступу: osvita.ua/vnz/
2. Інформаційні матеріали сайту «Електронна Україна». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.e-ukraine.org.ua>.
3. Інформаційні матеріали Урядового веб-порталу «Реформа освіти і науки». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/reforma-osviti>
4. Науково-дослідна лабораторія освітології. [Електронний ресурс]. Режим доступу: kubg.edu.ua/struktura/pidrozdzili/ndl.../pro-pidrozdzil.html
5. [Науково-дослідна лабораторія освітології КУБГ. Бібліографічні дані...](#) [Електронний ресурс]. Режим доступу: scholar.google.com.ua/citations?user=3-N2wmwAAAAJ.
6. [Освітологія: витоки наук. напрям. pdf](#) [Електронний ресурс]. Режим доступу: [E-learning KUBG – Київський ...elearning.kubg.edu.ua/osvitologiya/.../Освітологія%20витоки%20наук.%20напрям..](http://e-learning.kubg.edu.ua/osvitologiya/.../Освітологія%20витоки%20наук.%20напрям..)
7. Освітологічний дискурс: Наукове електронне фахове видання [Електронний ресурс]. Режим доступу: od.kubg.edu.ua
8. Освітологія: польсько-український науковий журнал. [Електронний ресурс]. Режим доступу: osvitologia.kubg.edu.ua/
9. Освітологія: хрестоматія. pdf. [Електронний ресурс]. Режим доступу: e-learning.kubg.edu.ua/osvitologiya/pluginfile.../Освітологія%20хрестоматія.pdf?...
10. Портал громадських експертів «Освітня політика». [Електронний ресурс]. Режим доступу: education-ua.org > ... > Аналітика > Блоги > Форум

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітологія»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____
Завідувач кафедри: _____ (проф. Малафійк І. В.)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____
Голова навчально-методичної комісії: _____ (доц. Сяська І. О.)

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітологія»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____
Завідувач кафедри: _____ (проф. Малафійк І. В.)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____
Голова навчально-методичної комісії: _____ (доц. Сяська І. О.)

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітологія»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____ (проф. Малафіїк І. В.)
Завідувач кафедри: _____

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____ (доц. Сяська І. О.)
Голова навчально-методичної комісії: _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Освітологія»
Перезатверджена без змін і доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та
соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від « » 20 року № _____ (проф. Малафіїк І. В.)
Завідувач кафедри: _____

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-
природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол від « » 20 року № _____ (доц. Сяська І. О.)
Голова навчально-методичної комісії: _____